

NIVA Norsk Institutt for Vannforskning
Gaustadalleen 21
0349 Oslo

Attn: Morten Schaanning

Ansvarlig advokat:
Sigurd Knudtzon

Vår ref.:
21353 501 SKN/SKN

Deres ref.:

Oslo
10. februar 2014

AD NIVAs MILJØOVERVÅKINGSPROGRAM I VATSFJORDEN ANMODNING OM OPPLYSNINGER OG DOKUMENTASJON

1. Innledning

Vi representerer Raunes Fiskefarm AS (heretter "RF"). Som De formodentlig vil vite er RF i en rettsvist med ConocoPhillips Skandinavia AS ved Stavanger tingrett hvor et sentralt tema er forurensning fra mottaksbasen til AF Decom på Raunes i Vatsfjorden. I forbindelse med forberedelsene til rettssaken er det av nødvendighet å gå grundig inn i de undersøkelser som er foretatt i området rundt AF Decoms mottaksbase, og da særlig de forskjellige undersøkelser som NIVA har foretatt. Vi har registrert at også Miljødirektoratet nylig har stillet direkte spørsmål til NIVA i denne forbindelse. Vi har mottatt kopi av NIVAs notat av 22.1.2014 til Miljødirektoratet, vedrørende sammenstilling av overvåkingsdata for kvikksølv i torsk og krabbe i Vatsfjorden for perioden 2009 – 2013.

I brev av 4.2.2014 ba RF om ytterligere informasjon fra NIVA om overvåkingsprogrammet knyttet til :

- 1) Underlag/grunnlaget for fiskeanalysene. (Fisk, krabbe og blåskjell.)
- 2) Hvem som har vært fiskere i de enkelte periodene
- 3) Prøver av sedimentene
- 4) Akkreditering

Filipstad Brygge 1
Postboks 2043 Vika
0125 Oslo
T +47 22 31 32 00
F +47 22 31 32 01

Org. nr. 898 783 812
www.svw.no

I NIVAs svar på denne forespørsel av 07.02.2014 ble følgende anført:

"Dere vil finne alle resultater og nødvendig bakgrunns-informasjon om prøvetaking og analyser i våre rapporter "Årsrapport for miljøovervåking rundt AF Mijøbase Vats 20xx" som er tilgjengelige og nedlastbare på vår hjemmeside www.niva.no. Det finnes slike rapporter for årene 2009, 2010, 2011 og 2012 (NIVA-rapportnummer hhv 5928, 6113, 6302 og 6456). I notatet til Miljødirektoratet inkluderte vi også foreløpige analyseresultater som vil bli publisert i årsrapporten for 2013. Denne er under utarbeidelse og forventes ferdigstillet i løpet av de nærmeste par ukene."

Denne tilbakemelding var ikke i overensstemmelse med hva som var forventet. Det er selvsagt av betydning at det fullstendige faktum- og metodegrunnlaget for slike undersøkelser må kunne stilles tilgjengelig for enhver som har interesse av undersøkelsene. En slik tilgjengelighet er også – etter hva vi har registrert - i overensstemmelse med NIVAs åpenhets"slogan" som det vises til på NIVAs nettsider. Vi viser også til Arne Skogheims (AF Decom) uttalelse «*at full åpenhet om NIVA-programmet er viktige skritt på veien.*»

Det er vår oppfatning at NIVAs rapporter om miljøsituasjonen rundt AF Decoms mottaksanlegg ikke gir fyllestgjørende opplysninger om flere forhold knyttet til de undersøkelser som er gjort. Vi tillater oss derfor å be om opplysninger og tilknyttet dokumentasjon til følgende forhold:

2. Underlag / grunnlaget for fiskeanalysene

I rapportene fra NIVA oppgis det at torsk er veid, målt og kjønnsbestemt, men vi kan ikke finne noen data om det RF ba om svar på i rapportene. Disse data er vesentlig for å kunne vurdere resultatene på en tilfredsstillende måte. Vi ber derfor igjen om følgende datagrunnlag spesifisert i RFs forespørsel av 4.2.2014:

Dataunderlaget for fiskeprøver for årene 2009, 2010, 2011, 2012 og 2013 :

Fiskeslag

Målepunkt

Antall fisk som er analysert

Data pr. fisk:

- Lengde (cm)
- Vekt (gram)
- Vekt lever (gram)
- Eventuelle kommentarer
- Kjønn
- Tørrstoffprosent (underlagstall for de enkelte fisk og eventuell omregning tørrvekt/våttvekt.)
- Resultater av alle prøver som er tatt (kvikksølv, andre tungmetaller, PCB, dioksiner etc.)

I tillegg har vi også behov for å vite i hvilket tidspunkt de forskjellige fiskene ble fisket det enkelte år. I rapporten for 2012 står det at fiskene ble fisket fra oktober 2011 til 19.2.2012. Dette er uansett ikke tilstrekkelig: Det er nødvendig å vite hvilke fisk som er fisket til hvilken dato for hvert år fra 2009 til 2013.

Ferda torsk vil en – som er alminnelig kjent - finne i Vatsfjorden fra februar til midt april. Hva er gjort for å sikre at det ikke er tatt analyse av denne? Hvem har i så fall utført denne selekteringen? (Ref. 2012 rapporten om at det er fisket frem til 19. februar 2012)

Vi presiserer at det er klart oppgitt i rapportene fra overvåkingsprogrammet at det er foretatt måling og veing. Det må da legges til grunn at dokumentasjon om disse forhold enkelt er tilgjengelig.

På vår forespørsel om hvem NIVA har benyttet som fisker, var svaret fra NIVA var følgende:

"Som kjent fra medieoppslag var det Arve Hersdal som fisket for oss frem til og med 2011. I 2012 og 2013 har vi benyttet en annen lokal fisker."

Det er et viktig metodespørsmål å vite hvem det er som fisker, for å være forvisset om at vedkommende har den nødvendige lokalkunnskap om forholdene i Vatsfjorden. Vi ber derfor igjen om navn på den eller de fiskere som har utført denne faktiske delen av undersøkelsene i 2012 og 2013.

3. Prøver av sedimentene

Vi har heller ikke fått svar på vår forespørsel om hvordan prøvetaking av sedimentene er foretatt, spesielt for PCB. Vi kan ikke se at denne informasjonen er tilgjengelig i rapportene fra overvåkingsprogrammet.

Vi ber igjen om informasjon om hvordan prøvetaking av sedimentene er foretatt, med beskrivelse av hvordan prøvene er samlet inn og analysert, samt kopi av den underliggende dokumentasjonen. Når RF har bedt om analyse av slam som stammer fra AF Decom, har vi fått opplyst at dette kommer fra de samme selskaper som NIVA har brukt. Det er opplyst at det er for mye olje i prøvene til at det PCB nivået kan bestemmes. Hvordan har NIVA løst dette?

4. Ytterligere spørsmål knyttet til informasjonen som er oppgitt i de enkelte årsrapportene.

Vi har i tillegg til tidligere spørsmål følgende kommentar/spørsmål knyttet til informasjonen i rapportene fra overvåkingsprogrammet:

- a) 2009

Analyser av PCB i torskelever er foretatt. Vi ønsker også analysene for all fisk for 2009. De er ikke vedlagt i 2009 rapporten.

b) 2010

Ifølge informasjonen på side 37-44 i rapporten, og analysene på side 107-118 er det ikke foretatt analyse av PCB på torskelever.

På side 113 står det at PCB-forbindelsen delvis er dekket av en interferens i kromatogrammet av prøven. Det er derfor knyttet større usikkerhet enn normalt til kvantifiseringen. Vi ber om forklaring av noten med interferens i kromatogrammet av prøven. Hva var årsaken til interferensen?

c) 2011

PCB analyse i torskelever er foretatt.

Det synes å kunne være en feil i tabellen på side 81, kan dere vennligst sende oss oppdatert og korrigert tabell?

Verdien i analyserapporten er oppgitt i mg og ikke i ug (side 27-32, analyser side 87-92). Er det bestilt riktig analyse av PCB for fisk/skalldyr i våtvekt. I så fall skulle PCB verdiene vært oppgitt i ug?

Vi ber om å få oversendt kopi av forespørsel fra NIVA til Eurofins, og NIVAs sin bestilling av analyse. (I tillegg til spesifisert uttak, veiing av uttak våt vekt, tørking og veiing tørr vekt, analyser)

Vi ber også om å få opplyst om det er normalt ikke å detektere noe PCB i lever på torsk?

d) 2012

Det står i analyserapporten at analyseselskapet ikke er akkrediterte for PCB, mens det i årsrapporten står at de er det. Hva er riktig?

e) 2013

Vedørende foreløpig årsrapport for 2013 om kvikksølv utgitt på Internett i 2014. Vi ønsker her også analysene for kvikksølv i tillegg til underlagsdata som nevnt ovenfor. Vi ønsker også det samme for PCB analysene.

- f) Vi ønsker også å vite grunnlaget for at referansepunktet ble flyttet fra Kråkenes til Metteneset under prøveperioden? Gjorde NIVA seg kjent med hva som er dumpet i Nedstrandsfjorden før dette referansepunktet ble valgt, også utenfor det offisielle dumping feltet?

Vi har behov for disse opplysninger og dokumentasjon i forbindelse med den rettsprosess vi som nevnt er i. Vi ber derfor om tilbakemelding til vår forespørsel i dette brevet så raskt som mulig og senest innen utgangen av denne uken, dvs. innen 14.2.2014.

Dette brevet er både sendt som e-post og i alminnelig postforsendelse.

Ta gjerne kontakt med undertegnede advokat ved eventuelle spørsmål eller kommentarer.

Med vennlig hilsen

Advokatfirmaet Simonsen Vogt Wiig AS

Sigurd Knudtzon
advokat
skn@svw.no